

Mas aprofita Ramon Casanova per reivindicar els empresaris sobiranistes

El president inaugura al Palau Robert de Barcelona l'exposició sobre "El boig de l'Hispano"

Galeria de fotos (<http://www.naciodigital.cat/elripolles/galeria/1187>) (Ària Puentes)

Artur Mas, a la inauguració de l'exposició sobre Ramon Casanova a Barcelona. Foto: Govern (<http://www.naciodigital.cat/elripolles/galeria/1187>)

Ramon Casanova va ser certament un personatge avançat al seu temps. Inventor i empresari -el que avui se'n diria un emprenedor-, però també amant dels esports, de la cultura i amb un fort compromís polític militant en partits com Acció Catalana i la Unió Socialista de Catalunya. Una figura que el president Artur Mas va aprofitar per reivindicar el paper dels empresaris en el procés sobiranista en el marc de la inauguració de l'exposició *El boig de l'Hispano* (<http://www.elboigdelhispano.cat/>) al Palau Robert de Barcelona.

La mostra, després de rebre 1.600 visitants al Museu Etnogràfic de Ripoll (<http://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/20745/1600/visitants/exposicio/ramon/casanova/abans/girar>), ha iniciat a Barcelona una itinerància que la durà a Campdevàrol, Girona i Terrassa. La inauguració del Palau Robert va comptar, a banda d'una bona representació d'autoritats del Ripollès, amb la presència d'Artur Mas que va fer una doble reivindicació de Ramon Casanova: per una banda la necessitat de donar a conèixer personatges cabdals que han quedat amagats i, per l'altra, la seva doble vessant d'empresari innovador i catalanista.

¿Ramon Casanova ens demostra que es pot ser plenament catalanista de pràctica i conviccions, i alhora un gran home d'empresa? va assegurar Mas. De fet, va glosar la importància d'aquells empresaris d'empenta? que ara també defensen el dret a decidir. ¿Aquells que diuen 'el món de l'empresa no s'ho creurà pels interessos?', jo els dic que no és veritat. Hi ha molta gent d'empresa que al mateix temps demostra aquest sentit i sentiment de país", va sentenciar.

A més, va intentar llençar un missatge optimista en el doble repte econòmic i nacional: ¿Quan hi ha voluntat, hi ha el camí? va assegurar tot recordant que aquest camí ?s'ha de forjar?, utilitzant un símil amb la indústria ripollesa. De fet, també va posar en valor l'obra dels governs Pujol ?que van salvar Comforsa, l'antiga Farga Casanova?, empresa que el mateix Ramon Casanova va ajudar a transformar i modernitzar.

La inauguració va comptar amb els parlaments de l'alcalde Jordi Munell i de Pere Jordi Piella, exalcalde i comissari de la mostra. Jordi Casanova, en representació de la família, va voler aprofitar el paper d'inventor del ?boig de l'Hispano? per reivindicar el treball d'investigació al nostre país. Unes paraules que Mas va aprofitar per recordar tant els grans avanços científics dels darrers 15 anys a Catalunya i la necessitat de disposar de més recursos per continuar aquesta tasca.

Més de 1.600 visitants a Ripoll

El passat 30 d'abril es va tancar al públic l'exposició sobre Ramon Casanova al Museu Etnogràfic. Ho va fer després de prorrogar-se dues setmanes i amb un notable èxit de públic ja que hi han passat més de 1.600 visitants, entre els quals 275 estudiants i 34 professors. A més, el web de la mostra (<http://www.elboigdelhispano.cat/>) ha registrat 2.400 consultes i s'han venut 215 catàlegs.

Per Pere Jordi Piella, comissari de l'activitat, l'exposició *Ramon Casanova i Danès ?el Boig de l'Hispano? 1892-1968* ha estat un primer pas per donar a conèixer un personatge més reconegut pels estudiosos de fora que no pas per la societat catalana. Tot i que hi ha molta feina a fer, destaca que diversos professors d'universitats del nostre país s'han interessat en la figura de l'inventor ripollès per incloure'l en els seus programes.

Casanova, que va néixer a Campdevàrol el 1892, va combinar la seva tasca a l'empresa familiar - que va contribuir a transformar d'una farga tradicional a una indústria que hores d'ara continua amb el nom de Comforsa- amb una carrera d'inventor-innovador. En aquest sentit cal destacar el fet de patentar el 1917 l'estatoreactor, un motor de reacció sense compressor, i amb el qual va pretendre -tot i que no ho va acabar d'aconseguir- millorar el rendiment dels motors d'explosió existents. De fet, no va ser fins a més de vint anys després que els alemanys van poder-ho tirar endavant amb el sistema aplicat a les V-1.

Ramon Casanova amb l'estatoreactor. Foto: Exposició "el Boig de l'Hispano"

Breu biografia de Ramon Casanova

Ramon Casanova i Danès va néixer a Campdevàrol, el 1892, al si de la família propietària de La Farga. Va formar-se en els Maristes de Blanes on estudià Batxillerat, en l'empresa familiar on aprengué i dominà les diferents branques de l'ofici (fresador, torner, etc), en els llibres i revistes que, segons els amics, llegia amb avidesa i constància i en els viatges que, per motius empresarials, va fer sobretot a França i Anglaterra. Aquest bagatge i el seu instint el van permetre captar i connectar amb les innovacions industrials de l'època, la segona Revolució Industrial, tot i la crisi econòmica que patia Catalunya després de la Guerra Mundial, i es van reflectir en dos aspectes claus de la seva personalitat: inventor i emprenedor o empresari.

En el primer, sobresurt per haver patentat l'any 1917, amb 25 anys, l'estatoreactor o reactor a propulsió, però no fou l'únic, n'hi hagueren d'altres com un sistema de vàlvules concèntriques del motor d'explosió, un martinet de forja conduït per barres de torsió i un llarg etcètera.

Com a emprenedor cal destacar la transformació, juntament amb el seu pare Damià Casanova, de La Farga en una empresa metal·lúrgica, la instal·lació a Ripoll de la secció de forja de la Hispano-Suïssa, l'obtenció del primer acer inoxidable a l'Estat espanyol o la vinculació amb la indústria de guerra promoguda per la Generalitat al començar la Guerra Civil. Tota la seva obra, tant d'inventor com d'empresari, gira en torn de la metal·lúrgia, l'automòbil i l'aviació, sectors punters en la indústria de l'època i en especial d'una comarca que es basava en el tèxtil i en el ferro per a l'utilitat agrícola.

També en el camp empresarial, les seves inquietuds socials el van fer veure la necessitat de cercar unes noves relacions empresari-obrer, desenvolupades a l'opuscle *L'Hora Patronal*, que apaivaguessin la forta conflictivitat social d'aquells anys. La personalitat, però, de Ramon Casanova resultaria incompleta si no es fes esment a d'altres facetes seves com el seu compromís polític amb el catalanisme, en el qual hi va participar activament. Primer, com a militant d'Acció Catalana, va presidir el Casal Català de Ripoll, després, de la Unió Socialista de Catalunya. Va ser membre de Palestra i impulsor de dues candidatures municipals, Ressorgiment a les eleccions de Ripoll al 1931 i Concentració Administrativa a Campdevàrol, el 1934.

Per l'altra banda, i connectant de nou amb l'esperit del seu temps, Ramon Casanova era un amant de l'esport: ciclisme, automobilisme, esquí, boxa, muntanyisme, futbol... esports tots ells que s'obrien pas entre la joventut catalana. Per altra banda, col·laborava en revistes locals com *Scriptorium*, es cartejava amb literats de renom, nacionals i forans, i fins la seva mort va escriure poemes.

L'exposició es pot visitar al Palau Robert de Barcelona. Foto: Núria Puentes
(<http://www.naciodigital.cat/elripolles/galeria/1187>)